

Stockholm den 10 september 2008

R-2008/0552

Till Justitiedepartementet

Ju2008/3888/DOM

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 16 maj 2008 beretts tillfälle att avge yttrande över rapporten Länsrättsutredningen (2008:2).

Sammanfattning

Advokatsamfundet har tidigare i remissyttrande den 14 juni 2007 över Domstolsverkets promemoria Det framtida förvaltningsdömandet i första instans (DV 239-07) instämt i förslaget att förvaltningsdömandet skulle vinna på att koncentreras till ett färre antal länsrätter.

Advokatsamfundet har således ur principiell synvinkel inte något erinra mot utredningens förslag till en ny organisation med färre och större förvaltningsdomstolar i första instans. Samfundet önskar dock framhålla följande synpunkter.

Målen i de allmänna förvaltningsdomstolarna har kommit att bli alltmer komplexa. Förvaltningsmålen kräver särskilda kunskaper bl.a. i EG-rätt. Den ökade komplexiteten kräver utbildning, fortbildning och specialisering. Detta gäller ett flertal områden och inte minst på skatterättens område.

Liksom utredaren anser Advokatsamfundet att det är väsentligt att domstolarna är tillräckligt stora för att erbjuda möjligheter till specialisering, utbildning, flexibilitet, effektivt resursutnyttjande, minskad sårbarhet etc. Härigenom ökar möjligheten till en effektivare målhantering och därmed kortare handläggningstider. En koncentration av domstolarna till de föreslagna orterna är också positiv för att underlätta rekryteringen av skickliga jurister, såväl domare som föredragande, och övrig personal. Allt detta sammantaget skapar förutsättningar för en effektiv och rättssäker handläggning av målen.

Advokatsamfundet ifrågasätter inte att det målunderlag som kan vara lämpligt för en framtida normalstor förvaltningsdomstol i första instans ligger i intervallet 6 000 – 10 000 mål och att detta målunderlag har legat till grund för utredningens förslag att ersätta dagens 23 länsrätter med endast tio domstolar. Med hänsyn till bl.a. avstånd och kommunikationsmöjligheter anser dock samfundet att det föreslagna antalet domstolar är något lågt och bör övervägas ytterligare.

De geografiska förhållandena i Norrland är speciella. Utredningens förslag innebär ett ökat avstånd för dem som vill och måste besöka domstolen, bl.a. för den enskilde medborgaren och för advokater. Utredningen har föreslagit en ökad användning av videoteknik och telefondeltagande vid muntliga förhandlingar, vilket skulle motverka effekterna av de längre avstånden. Advokatsamfundet har generellt inte någon invändning mot en ökad användning av bl.a. videoteknik. Samfundet anser dock med hänsyn till främst klientens situation att utredningens bedömning, att det både är möjligt och önskvärt att utveckla videokonferensanvändningen även i LPT- och LRV-mål, är oacceptabel.

Advokatsamfundet, som tidigare i flera sammanhang har pekat på behovet av en migrationsdomstol i norra Sverige, ansluter sig till utredningens bedömning att frågan om att inrätta en migrationsdomstol norr om Stockholm bör övervägs på nytt.

En ny allmän forumregel som bygger på folkbokföringsorten är enligt Advokatsamfundet till fördel för medborgarna bl.a. genom att den geografiska närheten till domstolen befästs. Det finns dock måltyper som av olika anledningar inte lämpar sig för spridning enligt hemvistregeln. Samfundet anser vidare att utredningens bedömning att den omfördelning av mål mellan vissa av domstolarna som skulle kunna bli konsekvensen av att en ny allmän forumregel införs är positiv. Advokatsamfundet anser att frågan om en ny allmän forumregel snarast bör utredas ytterligare.

Utredningen har bedömt att effekten av omorganisationen på lång sikt kan komma att innebära en kostnadsminskning med ca 75 – 100 miljoner per år. Advokatsamfundet vill i detta sammanhang påtala att de kostnadsökningar som förslaget kan innebära för advokaterna i form av längre och dyrare resor samt omfattande tidspillen inte har beaktats i rapporten.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Anne Ramberg